

Motion till riksdagen 2005/06:Ju324

av Karin Enström (m)

Polisens utbildning och kompetensutveckling

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en förbättrad grundläggande polisutbildning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vidareutbildning och kompetensutveckling inom polisen.

Motivering

Den svenska polisen tycks ha problem, problem med motivationen och problem med brottsupplärningen. Många människor tvivlar på att polisen verkligen kan hjälpa dem när de blir utsatta för ett brott. Undersökningar har visat att den svenska polisen inte är särskilt effektiv utan lider av en övertung administration och rädsla för att göra fel.

Vilka orsaker kan det då finnas till att svensk polis inte fungerar så effektivt som den borde?

Bristfällig utbildningsverksamhet

Polisutbildningen har varierat under åren. Den består numera av två års teori, följd av sex månaders praktik. När man sedan påbörjar sitt tionde tjänstgöringsår blir man normalt automatiskt polisinspektör, detta utan något krav på vidareutbildning, kunskapstest eller repetitionsutbildning. Ansvaret för dessa utbildningar ligger numera på respektive län. Flera undersökningar visar att personal på många ställen i landet anser att interutbildningen är obefintlig. I stället är man hänvisad till att bedriva självstudier.

Enligt Stefan Holgerssons doktorsavhandling "Yrke: POLIS" är det vanligt att personalen framför att de tycker att det är egendomligt att det under ut-

Fel! Okänt namn på

bildningen ställs krav att poliser ska ha en viss lägsta standard men att mycket därefter släpps ”vind för våg”.

Bristfälliga utvecklingsmöjligheter

Enligt samma undersökning uppfattar personalen att utvecklingsmöjligheterna är bristfälliga och det hänger intimt samman med att utbildningsverksamheten upplevs som bristfällig. Möjligheten att utveckla sig som ordnings- eller närpolis, om man inte blir chef, finns inte enligt poliserna. Dåliga utvecklingsmöjligheter och bristfällig utbildning innebär ju att personalen känner bristande motivation och har sämre förutsättningar att kunna agera när det inträffar något. Enligt undersökningen efterfrågas något slags utbildningssteg, liknande den som försvaret har.

Helhetsgrepp och centralisering

Verkligheten visar att det behöver tas ett helhetsgrepp över hela polisens utbildning och kompetensutveckling. Den grundläggande polisutbildningen tycks fungera ganska bra, men det vore värdefullt att utvärdera denna för att se vad som behöver förbättras. Många anser att praktikmoment borde läggas in tidigare i utbildningen och att integrationen mellan teori och praktik måste öka. Antagningsprocessen bör också ses över, det är inte självklart att antagning är lika med anställning.

Vidareutbildningen behöver formaliseras och centraliseras. Utbildningens kvalitet och omfattning ska inte bero på vilket län eller vilken polismyndighet man tillhör. Ett sätt kan vara att använda erfarenheter från officersutbildningen. Vidareutbildningen skulle kunna delas in i olika steg, dels generella utbildningar, dels specialutbildningar liknande dem som finns i dag. Här skulle polisen kunna samarbeta med t.ex. Försvvarshögskolan. Det ska självklart också löna sig att vidareutbilda sig, det bör påverka lönesättning och utvecklingsmöjligheter i organisationen. Precis som i alla andra verksamheter behövs vidareutbildning och individuella utvecklingsplaner även inom polisyret. Det skulle hela poliskåren ha nytta av och verksamheten skulle bli effektivare, till gagn för allmänhet och skattebetalare.

Stockholm den 28 september 2005

Karin Enström (m)